

Onze Taal

Jaarverslag 2021

Onze Taal in 2021

Beste lezer,

Welkom bij deze terugblik op het jaar 2021 – een jaar met twee gezichten. Ondanks alle coronabeperkingen draaide Onze Taal bijna als vanouds: we lieten tijdschriften verschijnen, verspreidden nieuwsbrieven en beantwoordden taalvragen. En tegelijkertijd werd er achter de schermen gewerkt aan allerlei vernieuwingen.

In dit jaarverslag nemen we u mee langs de hoogtepunten van het jaar.

Vibeke Roeper
directeur

Het Genootschap Onze Taal is dé vereniging voor taalliefhebbers. Met het bekende maandblad *Onze Taal*, de Taaladviesdienst, de website *Onzetaal.nl*, de nieuwsbrief *Taalpost* en de sociale media bereikt Onze Taal elke maand tienduizenden taalliefhebbers en honderdduizenden taaladviesvragers.

2021 verliep voor Onze Taal voorspoedig. Het aantal websitebezoekers en het aantal beantwoorde taalvragen waren hoger dan in het recordjaar 2020. Ook de donaties aan Onze Taal overtroffen de opbrengst van een jaar eerder en in de webwinkel vonden meer transacties dan ooit plaats.

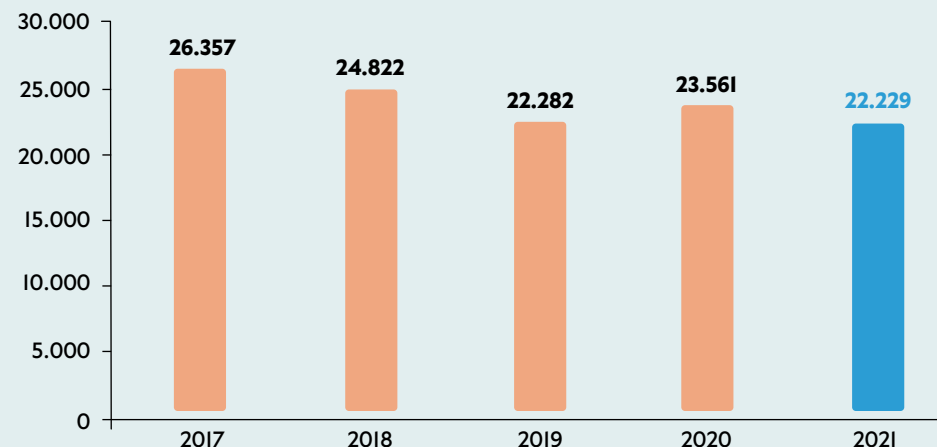
Daarmee bewees Onze Taal dat het, negentig jaar na de oprichting, de tijdgeest goed aanvoelt. Het Onze Taal-congres van 2021 kon helaas niet doorgaan, maar met activiteiten zoals het Groot Dictee, het online Taalvragenvuur en de podcastreeks 'Over taal gesproken' liet Onze Taal in 2021 volop van zich horen.

De leden van Onze Taal

Onze Taal bestaat door én voor de leden. Dankzij onze leden en donateurs kan Onze Taal niet alleen een veelgelezen blad maken, maar ook taaladvies geven en taalnieuws verspreiden.

Leden vinden, binden en behouden is dan ook een belangrijke voorwaarde voor het werk van Onze Taal. In 2021 mochten we 3084 nieuwe leden inschrijven – 230 meer dan in 2020. Door overlijdens, opzeggingen en aflopende (proef)lidmaatschappen verloor Onze Taal in dezelfde periode 3533 leden. Op 31 december 2020 had Onze Taal 23.025 leden. Een jaar later, op 31 december 2021, waren dat er 22.229.

Aantal leden op 31 december

De studentensponsoractie die we in de zomer lanceerden, was een groot succes. We vroegen bestaande leden om een jaar lang de contributie voor een student-lid te betalen. Daardoor konden we ruim 250 nieuwe scholieren en studenten een lidmaatschap aanbieden!

Leonie Flipsen
medewerker ledenadministratie

Tijdschrift *Onze Taal*

De jaargang 2021 bestond uit tien nummers met in totaal 360 pagina's.

Het tijdschrift besteedde aandacht aan onder meer videobellen, 'deepfakes', streektaalen en tussentaal. Er waren interviews met onder anderen Hanna Bervoets en Mensje van Keulen. In juni verscheen een themanummer over het Japans, met Paulien Cornelisse als gast-hoofdredacteur. Het hele jaar besteedde het tijdschrift aandacht aan het thema duidelijke taal.

Tegelijkertijd was de redactie in 2021 druk bezig met een ingrijpende tijdschriftvernieuwing, onder leiding van 'bladendokter' Carolien Vader en op basis van lezersonderzoek door MediaTest. Vanaf medio 2022 telt het tijdschrift afwisselend 52 en 68 pagina's, en verschijnt het zes keer per jaar.

In 2021 kwam ook de nieuwe Redactieadviesraad voor het eerst bij elkaar: een groep mensen die vanuit hun eigen expertise en achtergrond meedenken en adviseren over de koers van het tijdschrift.

Al een tijdje vinden we dat de opzet en frequentie van Onze Taal beter kunnen. Maar je grijpt niet zomaar in in een succesvol tijdschrift. Na lezersonderzoek (uitgevoerd door MediaTest) besloten we dat toch te doen. In 2022 laten we zien hóé.

Kees van der Zwan
eindredacteur

Het juninummer over het Japans was een schot in de roos! Paulien Cornelisse was in alle opzichten de gedroomde gasthoofdredacteur, en de illustraties van Johan Neeffjes maakten er een visueel feest van.

Saskia Aukema
bureauredactrice

Thema:
het Japans

Taaluitwisselingen
tussen Nederlands
en Japans

Japanse
beleefdheidsvormen
– en meer

Taaladvies

In 2021 bleven de maatregelen naar aanleiding van de coronapandemie merkbaar: veel thuiswerken leidt tot veel taalvragen.

In 2021 beantwoordde de Taaladviesdienst 12.859 eerstelijnsvragen: 4% meer dan in topjaar 2020. Ook het aantal website-bezoeken bereikte een nieuwe piek. In 2021 werd de website ruim twaalf miljoen keer bezocht, en daarbij werd 17,7 miljoen keer een taaladvies geraadpleegd.

De Taaladviesdienst schreef nieuwe en herziene adviezen voor www.onzetaal.nl en www.taaladvies.net. Ook werden er 932 nieuwe woorden toegevoegd aan www.spellingsite.nu. De taaladviezen op Onzetaal.nl kregen in 2021 extra aandacht: ze werden aangevuld met testjes en stroomschema's. Ook kwam er een uitgebreide set adviezen over duidelijk taalgebruik.

Deze taaladviezen werden in 2021 het vaakst geraadpleegd

'Hun' of 'hen' 196.000

Uitleg over het zelfstandig naamwoord 128.000

Uitleg over het bijvoeglijk naamwoord 104.000

'Beide' of 'beiden' 82.000

De signaalwoordenlijst 81.000

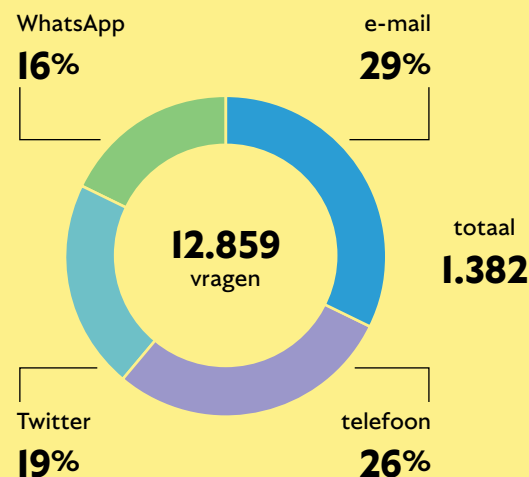
Op drukke dagen worden onze online taaladviezen meer dan 50.000 keer geraadpleegd. Het geeft echt een goed gevoel dat we met ons kleine team zóveel mensen kunnen helpen met hun taalvragen.

Roos de Bruyn
taaladviseur

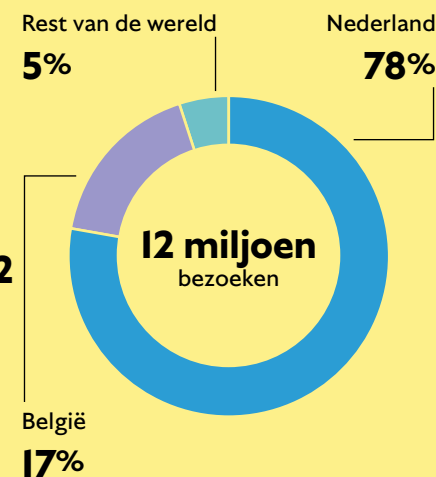
Begin 2021 zijn we gebruik gaan maken van Trengo, een online dashboard waar je alle taalvragen ziet binnenkomen. Of de vraag nu op Onzetaal.nl of Taaladvies.net is gesteld, via mail, WhatsApp, Facebook of Twitter – wij zien ze allemaal op één plek bij elkaar staan en kunnen ze daar ook direct beantwoorden. Het maakt het werken makkelijker en efficiënter en zo konden we dit jaar weer meer vragen afhandelen dan voorheen.

Tamara Mewe
taaladviseur

Vragen aan het Taalloket in procenten

Websitebezoek in 2021 in procenten

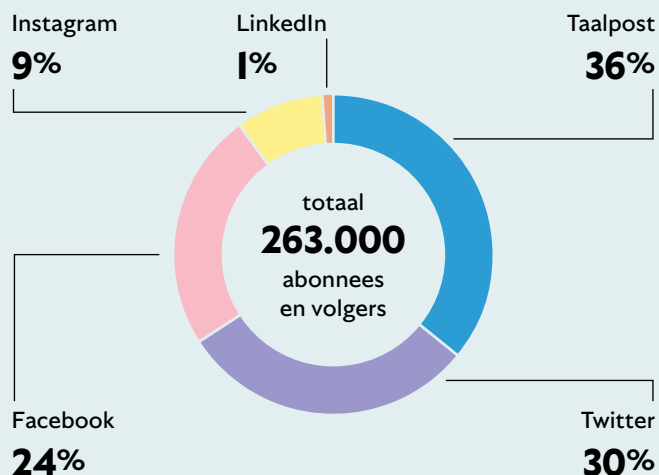

De populairste socialemediaberichten over taaltips en taalweetjes

Het bereik van Onze Taal

in procenten

Toen ik in april 2021 bij Onze Taal begon, ben ik maandelijks gaan bijhouden welke berichten goed scoren, en welke juist niet. Van dat soort informatie proberen we te leren, om het taalnieuws nóg beter onder de aandacht te kunnen brengen.

Anne Rosenberg
communicatieadviseur

Taalnieuws

Op verschillende manieren verspreidt Onze Taal taalnieuws, zowel onder de eigen leden als onder een brede achterban van taalliefhebbers.

De e-mailnieuwsbrief Taalpost, samengesteld door Marc van Oostendorp en Erik Dams in samenwerking met de Taaladviesdienst van Onze Taal, verschijnt elke dinsdag en donderdag. De nieuwsbrief bevat links naar berichten over taal in binnen- en buitenlandse media, maar ook taaltips, gratis artikelen en aanbiedingen. Via Twitter, Facebook en Instagram deelt Onze Taal taaltips en weetjes, maar ook oproepjes en quizzen. Vanaf eind 2021 werd het al bestaande LinkedIn-account structureel ingezet om onder taalprofessionals de meningen te peilen over verschuivende taalnormen.

Meer van Onze Taal

Een 'live' Onze Taal-congres zat er in 2021 nog niet in. Maar met kleinere evenementen, publicaties en projecten, was Onze Taal toch in beeld.

Bij veel evenementen werkten we samen met anderen. Met het Instituut voor de Nederlandse Taal (INT) maakten we een podcastreeks. De uitgeverij van Onze Taal publiceerde het boekje *Wie zegt wat waar?*, dat was samengesteld door de Stichting Nederlandse Dialecten.

De Waddenacademie vroeg onze medewerking bij de verkiezing van het ultieme 'Waddenwoord'. Het Team Taaladvies van de Vlaamse Overheid, het INT en de Taalunie waren samenwerkingspartners bij de website Taaladvies.net, en radioprogramma De Taalstaat was de plek waar we niet alleen wekelijks een taalvraag beantwoordden, maar ook het Groot Dictee Spelspel presenteerden, de Taalboekenprijs uitreikten én het Woord van het Jaar bekendmaakten.

Een podcast over taal, dat was een plan waar we al langer mee speelden. Laura van Eerten van het Instituut voor de Nederlandse Taal had er ervaring mee, en van het een kwam het ander. In 'Over Taal gesproken' voeren Laura en ik gesprekken met taalkundigen uit Nederland en België. Het zijn heel verschillende, leerzame en boeiende verhalen geworden.

Raymond Noë
bureauredacteur

over
taal
gesproken

Het eerste Taalvragenvuur, dat we samen met Team Taaladvies van de Vlaamse overheid uitvoerden, was wel een tikje spannend. Gewoonlijk luistert er niemand mee als je een taalvraag beantwoordt. Nu deden we dat live, voor een online meekijkend publiek. Maar het was voor herhaling vatbaar!

Rutger Kiezebrink
taaladviseur

OnzeTaal

Taal-2022 kalender

Elke dag een eigen taalthema

Uitdrukkingen

Taal-
kronkels

Taal-
advies

Het is dit jaar wéér gelukt: op 31 december was de Taalkalender voor 99% uitverkocht. En dat terwijl we de oplage én de verkoopprijs hebben verhoogd. Zo'n lege voorraadkast geeft een goed gevoel. Helemaal als je weet dat de kalender in 8500 huizen en kantoren gelezen wordt!

Heleen Bücker
officemanager

Turnbeutelvergesser

Je hebt tijgermoeders (zeer streng en ambitieus) en de (sociaal en speels) – overigens meestal niet binnen kunt ook helikopterouders of curlingouders hebben: die de ontwikkeling volledig te sturen, respectievelijk lijke obstakels die kinderen in hun leven tegenkomen voeten weg te vegen.

De keerzijde is dat kinderen van zulke ouders ze zich zelfstandig moeten bewegen in het levensdromers, die zo in de watten zijn gelegd dat ze niet te denken aan van alles en nog wat – en daardoor vergeten mee te nemen als die niet worden aan Duits heet zo'n wedstrijd of h Duitse woort

Wat zou e
Turnbeutelverge

Nederland Vertaalt

Welke paddenstoelen zijn giftig en welke eetbaar? Doe de test

VRT.be

Hollandse aardbeien
Klasse 1 Herkomst: Spanje

bord bij Lidl

PLUS Snijbonen (ongesneden)
Per stuk € 1,95

reclamebord bij PLUS

Groene rodekool kost de

In de Volkskrant stond in 2015 in een lezersbrief dat koningin Wilhelmina "door roeien en ruiten wist te gaan".

Wat betekent door
en waar komt die

Nadal op
raken ba

Nu.nl

In de gemengde klasse tot 800 kilo
mannen en vier heren, won Nederland zilver.
Leeuwarder Courant

Scorende De Vrij lijdt bij Internationale: "Heerlijk gevoel"

10

OnzeTaal Jaarverslag 2021

In zin a en b kan zich gebruikt worden (maar
In zin c is zich niet juist en moet u (of je) staan
Het wederkerend voornaamwoord bij u kan
zijn: 'U schrijft u/zich in' 'U

Wat hebben we gedaan in 2021?

Onze
Taal
90

16
mei

Onze Taal is 90 jaar jong

9
juni

Wie zegt wat waar?
verschijnt bij de
uitgeverij van Onze Taal

7
oktober

Onze Taal beantwoordt
live taalvragen tijdens
het eerste Taalvragen-
vuur

9
oktober

Diedrik van der Wal
krijgt de Onze Taal Taal-
boekenprijs voor *Alles
begint met A*

22
mei

Paulien Cornelisse
presenteert het thema-
nummer over Japan

1
juni

De eerste aflevering
van de podcast 'Over
Taal gesproken'
staat online

10
augustus

Onze Taal en de
Waddenacademie
roepen roept 'zilt'
uit tot het ultieme
Waddenwoord

1
september

De *Taalkalender 2022*
verschijnt bij de
uitgeverij van Onze Taal

6
november

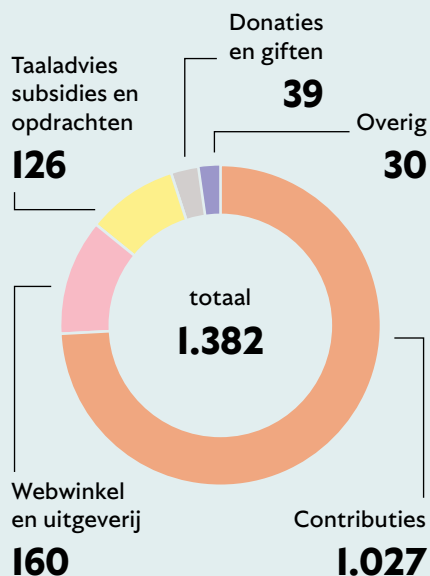
Onze Taal kijkt het
Groot Dictee der
Nederlandse Taal na

26
december

'Wappie' is het Onze
Taal-woord van het jaar

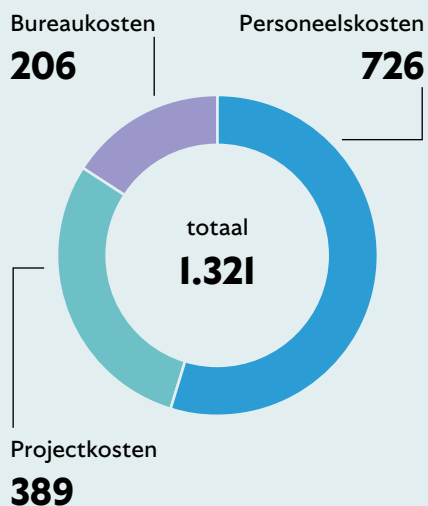
Inkomsten

in duizenden €

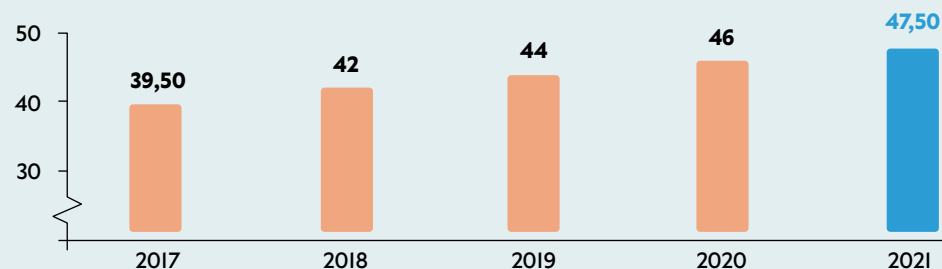
Uitgaven

in duizenden €

Prijs van een regulier lidmaatschap

in €

In en uit in 2021

In 2021 waren de ledenbijdragen hoger dan begroot, terwijl de personeelskosten juist lager uitvielen. Mede daardoor sloot Onze Taal het jaar af met een positief resultaat van € 61.176.

De contributies en donaties van de leden vormen de voornaamste bron van inkomsten voor Onze Taal. Op 1 januari 2021 werd de contributie voor een regulier lidmaatschap met € 1,50 verhoogd. De personeelskosten vormen de voornaamste kostenpost. Doordat een vacature bij de Taaladviesdienst niet direct werd ingevuld, bespaarde Onze Taal op de personeelskosten.

Onze Taal in 2022

Na een jaar van voorbereidingen presenteert Onze Taal in 2022 niet alleen het vernieuwde tijdschrift, maar ook een nieuwe website en een nieuwe huisstijl.

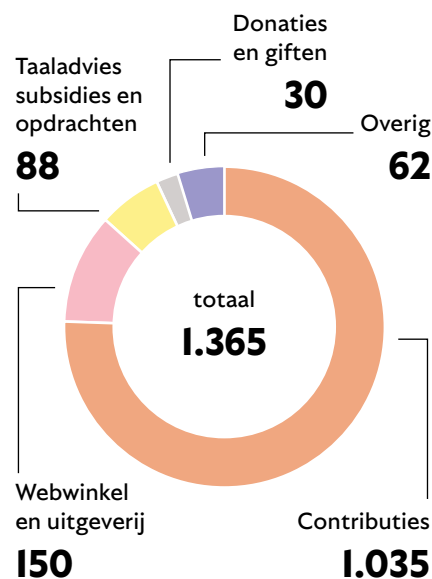
Met het vernieuwde tijdschrift gaat Onze Taal in 2022 een grote wervingscampagne voeren in Nederland én België. Verder verschijnt het boek *Dat mag je óók (al niet meer) zeggen*, ziet de 30e editie van de Taalkalender het licht, wordt er weer een Taalboek van het jaar gekozen én werkt Onze Taal wederom mee aan het Groot Dictee.

De begroting voor 2022 werd vastgesteld in de bestuursvergadering van 6 december 2021. Eerder was al besloten om geen contributieverhoging door te voeren. De begroting 2022 gaat uit van een positief resultaat van € 15.500.

Begroting 2022

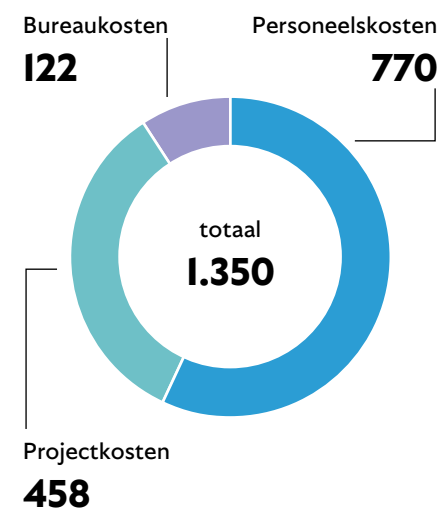
Inkomsten

in duizenden €

Uitgaven

in duizenden €

Zij maken Onze Taal

Bij Onze Taal werkten in 2021 elf vaste medewerkers (gemiddeld 30 uur per week), in totaal met een formatieruimte van circa 8,75 fulltime arbeidsplaatsen (fte). Roos de Bruyn, Rutger Kiezebrink, Jaco de Kraker, Tamara Mewe en (tot april 2021) Lydeke van Os vormden de Taaladviesdienst. Saskia Aukema, Raymond Noë en Kees van der Zwan voerden de bureauredactie. Heleen Bucker en Leonie Flipsen verzorgden de financiële administratie en de ledenadministratie, en Vibeke Roeper was als directeur verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de organisatie.

Stagiaires en freelancers

Gedurende een semester waren Malvina Lucic (Universiteit Utrecht) en Yfke de Jong (Radboud Universiteit) stagiair bij Onze Taal. In april kwam Anne Rosenberg als freelancer het team versterken op het gebied van communicatie en marketing.

Redactieadviesraad

De Redactieadviesraad vergaderde in 2021 twee keer. Onder voorzitterschap van Jaap de Jong adviseerden Lieve De Wachter, Faysal El Morabit, Sarah Gagestein, Matijs Lips, Nelleke Noordervliet, Marc van Oostendorp en Frits Spits over de ontwikkelingen bij het tijdschrift.

Externe redacteurs

Fieke Van der Gucht en Peter-Arno Coppen waren als externe redacteurs betrokken bij het plannen en redigeren van het tijdschrift. Erik Dams en Marc van Oostendorp voerden de redactie over de nieuwsbrieven Taalpost en TLPST.

Bestuur

Het bestuur bestond eind 2021 uit: Arno Brok (voorzitter), Erwin Nijse (penningmeester), Frits van Oostrom (secretaris), Jenny Audring, Axel Buyse, Nelleke Noordervliet en Willemijn Zwart. In 2021 kwam het bestuur viermaal bijeen.

Onze Taal

Paleisstraat 9
2514 JA Den Haag

administratie@onzetaal.nl
www.onzetaal.nl